

Köszöntés

Áldozócsüörtökkel – szinte észrevétlenül – biznyságtétel a Lélek munkálkodására ma átléptünk a húsvéti ünnepkörből a pünkös-
dibe. A pünkösdi ünnepkör lényege, hogy

ilyenkor a Szentlélek munkájára figyelünk. A Szentlélek pedig nem csak ott és akkor, az első pünkösdön mutatta meg erejét, hanem később, az apostolok szolgálatában is, az egyháztörténelem során számtalan alkalommal, illetve – ha jól figyelünk, meglat-
hatjuk – gyülekezeteink történetében is. A szunnyadó gyülekezetek megelevenedése, ébredése ma is a Lélek munkájáról tesznek tanúbiznyságot. Új gyülekezetek alakulá-
sa, a szórványmunka megerősödése ugyan- csak a Lélekre mutatnak, arra a Szentlélek-
re, aki munkálkodik, kísér, megerősít ma is.

Sárközi Gergely Antal szerkesztő

Tartalom	
Igei üzenetek	2
Imádság	 5
Bizonyságtétel	 6
Múltunkból	 7
Könyvajánló	 9
Esperesi köszöntő	 10
Pannonia Reformata	 11
Kreatív	 12

ak egymás mellett a szakrális és nem szakrá-
lis funkciók. Mintaszerűen kialakított a mú-
zeum, nagyon sok intézményt meglátogat-
tunk az értékelés során, s a pápai múzeum a
legjobbak között van. Kiemelkedő a társadal-
mi felelősségvállalása és a közösségekkel
való kapcsolattartása is” – mondta Mészáros

Füstös Gáborné
múzeumi munkatárs



Fejtsd meg a titkosírást!

÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
÷	×	!	÷	×	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷

Megjelenik évente 4 alkalommal.
Felelős szerkesztő:
Márkus Mihály esperes
Szerkesztő:
Sárközi Gergely Antal
Technikai szerkesztő:
Füstös Gábor
Szerkesztőség címe:
szivegek.papaptem@gmail.com
A címből sorozói maguk vállalták felelősséget
a címből tartalmáért.

a	á	b	c	d	e	é	f	g	h	i	í
!	&	%	@	*	<	#	"	«	{	}	;
j	k	l	m	n	o	ó	ö	ő	p	q	r
¶	÷	□	*	*	*	*	=	>	×	»	-
s	t	u	ú	ü	ű	v	w	x	y	z	
\	[	]	:	'	”	“	§	;	^	+	

Sárközi Gergely Antalné, a PRTA V. évfolyamos hallgatója

Textus: „Ezután kivitte őket Betániáig, fel-emelte a kezét és megáldotta őket.” (Lk 24,50)

Van valami kimondhatatlanul drága és biztató abban, amit itt olvasunk. Abban a pillanatban, amikor elérkezik az Úr Jézus mennybemenetele, Ő felemeli a kezét és megáldja a tanítványait.

A mai mennybemenetel ünnepén vés-sük szívünkbe ezt a képet, ezt lássuk lelki szemeink előtt! Az egyik halleluja ének így kezdődik: *Nem láthat bár e földi szem, Jézus, tudom velem van.* Így biztat hát minket a mennybe ment Úr, hogy szabad nekünk Őt úgy látnunk lelki tekintetünk előtt min-dig: mint aki megáld! Akinek fontos és drá-ga volt tanítványaival való utolsó találkozásakor, hogy őket áldásban része-sítse. Ma már alig tudjuk, mit jelent az ál-dás. Annak idején gyakrabban előfordult, hogy egy-egy hívő szülő a földi életből tá-vozva kezeit felemelte, és szeretetének vagy szereteteinek a fejére téve ajánlotta őt/vagy őket az Isten kegyelmébe. Aztán a megál-dottak érezhették egy életen át, hogy egy ilyen áldásban milyen erő van. Az áldás láthatatlan és lemérhetetlen valami, de mégis valóságosan létező valami. Nagyon sokat tud jelenteni az ember életében, ha megvan, és nagyon tud hiányozni, ha nin-csen. Hát még mennyire sokat jelent a mennybement Krisztus áldása! Jézusról a szemtanúktól ránk hagyott utolsó földi

igaz jelenség, hanem a társadalom egészére. Mégis úgy gondolom, egyházunk számára szé- gyen az, ha nem élhető meg ez a fajta egymás- ra hagyatkozás, bizalom, összefogás.

Mert most különösen is nagy szükség van az összefogásra, amikor látjuk eluralkodni a közbeszédben, a közösségi médiában egymás ócsárlását, szekértáborokból a másikra lövöl- dözést, egymás megszégyenítését.

De ott, Debrecenben felemelő volt együtt lenni. A hideg idő ellenére nagyon sokan jöt- tek Debrecenbe Magyarországról, Erdélyből, Felvidékről, Délvidékről, Kárpátaljáról és az egész világból. Sok ismerőssel futottunk össze, és még ha csak egy-egy rövid beszámolóra, ölelésre volt idő, sokat jelentett minden sze- mélyes találkozás.

Az Egységnap bizonyította: Isten Szentlelke továbbra is munkálkodik, hogy közösséget te- remtsen ember és ember, gyülekezet és gyüle- kezet, egyházkerület és egyházkerület között.



Különdíjas a Pannonia Reformata Múzeum

Az **Év Múzeuma 2025** pályázaton az **ICOM Magyarországi különdíjat** kapta a Pannonia Reformata Múzeum

Az idei évi Múzeumok Majálisán hatalmas elismerésben részesült múzeumunk. Minden évben ezen a rendezvényen hirdetik ki a Pulszky Társaság 1996-ban alapított Év Mú- zeuma díj nyertesét. Az idei esztendőben múzeumunk is részt vett a kétfordulós meg- mértettesen. Már nagy megtiszteltetés volt az első fordulón is túljutni, amelynek ered- ményeként a múzeumi szakmában nagy elis-

Azt is látjuk, hogy a Lélek áldása nélkül, csak emberi erőfeszítésekből ez nem sikerülhet. De Isten áldásával megélhetővé válik. Sőt arra is bátorítani tud bennünket, hogy a tanúságtétel- ben is megerősödjünk. Mert a föld végső hatá- ráig szól a küldetésünk.

Reméljük, hogy az ideai pünkösdi is megerő- sítí gyülekezeteinket ebben a fontos küldetés- ben. Ehhez kérjük minden testvérünkre Isten gazdag áldását, s kívánjuk, hogy mindazt, ami- ről Péter beszélt a pünkösdi prédikációjában: „*Fiaitok és leányaitok profétálni fognak, és ifja- itok látomásokat látnak, véneitek pedig álmo- kat álmodnak; még szolgálóimra és szolgálóleányaimra is kitöltők azokban a na- pokban. Lelekemből, és ők is profétálnak. És cso- dákat tesznek az égen fenn, és jeleket a földön lenn...*” (ApCsel 2,17-19) megélhető valóság le- gyen Egyházmegyéünk közösségeiben.

Márkus Mihály
esperes

merésnek számító díj, az **Év Múzeuma 2025 jelöltje** kitüntető címet viselhetjük.

Valamint az ICOM (Múzeumok Nemzetkö- zi Tanácsa) Magyarországi különdíját kapta meg intézményünk a „múzeum stratégiai alapú megújításáért, a vallási közösségek kulturális örökségének példaértékű meg- őrzéséért, továbbá a hit és a liturgia témái- nak hagyományt és innovációt egyesítő múzeum feldolgozásáért.”

„*A Pannonia Reformata Múzeum kiváló példa arra, miként jelenhetnek meg és hatat*

igényes kivitelben. A kis könyvecske elsősorban – meglátásunk szerint – a „hétköznapi” reformátusoknak szól. Azoknak, akik észreveszik a saját életükben is azt, hogy kicsi gyermekségünkől fogva egészen földi életünk utolsó pillanataig vigasztalásra szoruló emberek vagyunk.

Szükségünk van a vigasztalásra, amely nem üres frázisok gépies ismételtetését jelent, hanem igazi vigasztalást, reményt ad. Erre tett kísérletet annak idején a Heidelbergi Káté két szerzője, hiszen az egyszerű hitítéletismeretesen túl mégiscsak megfogalmazták a vigasztalás örömét – de erre tett kísérletet Barnes professzor is, megjelent könyvével. Őszintén vall a műben a Kátéval való megismerkedésről: „*Nem a Heidelbergi Kátával nőtem fel. Csak egyetemista koromban ismerkedtem meg a református teológiával egy gyülekezeti lelkésznek köszönhetően, akit annyira mélyen átitatott ez a teológiai hagyomány, hogy ez sugárzott belőle minden igehirdetésében és kávé melletti beszélgetéseink alkalmával is. Ő volt az, aki megismertette velem a Káté első kérdését: »Mi életedben és halálodban egyetlen vigasztalásod?»*” (7.)



Esperesi köszöntő

2025 májusában, pünkösd ünnepe előtt és a debreceni Egységnap élményei után komoly hitvalló üzenetként érint a mennybe-menetelei krisztusi szó: „*Ellenben erőt kaptok, amikor eljön hozzátok a Szentlélek, és tanúim lesztek Jeruzsálemben, egész Júdeában és Samáriában, sőt a föld végső határáig.*” (ApCsel 1,8)

Barnes leszögezi, hogy a Káté nem a „mi” vigasztalásunkról beszél, hanem a tiédrol. Személyesen szólít meg ennek a hitvallásnak rögtön az első kérdése, és elgondolkodásra, személyes válaszadásra hív.

A Káté arról a vigasztalásról beszél, amelyre szükségünk van, amely Jézus Krisztusra mutat. Miközben kijelenti, hogy „Nem is a Jézus Krisztusról szóló teológiai tételek nyújtanak vigaszt”, egyértelművé teszi: „Vigasztalásunkat magában Jézus Krisztusban találjuk meg.” (38.)

A szerző hat fejezetben foglalja össze a Heidelbergi Káté tanítását, érzékletes képeket, személyes történeteket beemelve mondani valójába. Végso tanulásgként a következőt fogalmazza meg: „... a Káté arra ösztökél, hogy imádkozzunk bölcsességért és bátorságért, hogy élhessünk olyan embereként, akik tudják, »... hogy testestől-lelkestől – akár élek, akár halok – nem az önmagamé, hanem az én hűséges Uramnak és Megváltómnak, Jézus Krisztusnak a tulajdona vagyok.«” (182.)

Szeretettel ajánljuk Barnes professzor könyvét mindenkinek!

dr. Sárközi Gergely Antal

Textus: ApCsel 2,1-11

Ha a hírekben valahol tüzesetről számolnak be, elszorul a szívünk, hiszen ott pusztítás és anyagi kár keletkezik. Mekkorára gondot jelent egy családnak, ha a lakás, amelyben élnek, tűz martaléka lesz. A pünkösti történetben is olvasunk tűzről, amely a Szent Lélek látható jeleként nyilvánul meg, de ott pusztítást, kárt nem észlelünk. Hogy lehet ez? Már a régi Írásmagyarázók is rámutattak arra, hogy a tűz nem ok nélkül a Szent Lélek jele, szimbóluma. A tűz melegt, világít, tisztít, fertőtlenít. Ilyen az Úr Lelkének munkája is az emberben. A Lélek hozza Isten örökkévaló szeretetét az életünkbe, vagyis meglegt. Mennyi ember várja, hogy szeressék, befogadják! Isten Lelke erről győző meg: Krisztusban Isten befogad és szeret. Aztán a Lélek világosságot gyújt a szívünkben. Elvesztettségünk, bűneinkről, de még Isten hozzánk lehaljó szeretetéről is a Szent Lélek világosító munkája győző meg, Ő viszi be a hallott Igét a szívünkbe. A Lélek megszentelő munkája pedig, hogy megtisztít, „fertőtlenít”. Aki Is-

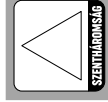
A Tűz, amely nem pusztít, hanem életet ad



ten Igéjét hallgatja figyelmesen, nagy megtisztuláson megy keresztül. Ez is a Lélek munkája. Íme a tűz, amely hordozza a tüzek tulajdonságait, de nem pusztít, nem okoz kárt, hanem életet ad. Isten az ember életét nem megcsorbítani akarja, nem pusztítani, nem kifosztani, hanem teljessé tenni! Pünkösdkor erre döbbennek rá az emberek, hogy mindenki hallja az apostolokat, hogy beszélnek az Isten felséges dögairól. Ahogy Péter prédikál, a Lélek tüze terjed, és megtalál három ezer embernek rá az szeretete. Ma is így munkálkodik az Úr. Hallgatjuk az igehirdetést, olvassuk a Bibliánkat otthon, és a Lélek tüze bennünket is elér, odavezet minket Krisztushoz, magyarázza a megváltás csodáját, hitet ébreszt, megment, teljessé tesz. Engeded-e te is, hogy a Lélek tüze téged is elérjen, megragadjon, és összekapcsoljon a téged szerető Szabadító Istennel? Ámen.

Sándor József
lelképásztor, Ajka–Tócsok





Szentháromság vasárnapja

Textus: Az Úr Jézus Krisztus kegyelme, Isten szeretete és a Szentlélek közössége *legyen mindnyájatokkal! (2Kor 13,13)*

A pünkösd utáni vasárnap a Szentháromság vasárnapja egyházunkban.

Érdekesség, hogy maga a Szentháromság szó nem szerepel a Szentírásban, ugyanakkor a Szentháromság gondolata már az Ószövetség legelején megjelenik, pedig sokan azt gondolják, hogy ez valami újszövetségi dolog.

A tereméstörténetben Mózes 1. könyve 1. fejezetének legelején azt olvassuk, hogy amikor Isten megteremtette a világot, a Lelke ott lebegett a mélység színein, és hangzott az Ige: „Legyen világosság!” Aztán Mózes 4. könyve 6. fejezetében az úgynevezett ároni áldás is hármassá osztható, és gyönyörűen mutatja a Szentháromság szemlélyeinek munkáját az életünkben: hiszen az Atya az, aki megáld és megőriz, a Fiú könyörül és ő a világ Világossága, és a Szentlélek által fordítja felénk arcát az Úr és ad békességet. Ézsaiás próféta könyvében is hármasszor hangzik el a szent: „Szent, szent, szent a Seregek Ura” – hogy csak néhány ószövetségi példát említsünk.

Az Újszövetségben még határozottabban megjelenik a Szentháromság: az Atya küldte el a Fiút, és az Ő mennybemenetele

után áradt ki a tanítványokra a Szentlélek. Egy olyan újszövetségi történet van, amiben mind a három személy egyszerre jelenik meg: amikor az Úr Jézus megkeresztelkedett. Ezen az ünnepen a legfontosabb, hogy a Szentháromság három személye között tökéletes egység, igazi szeretetkapcsolat van. Az Atya gyönyörködik a Fiúban, a Fiú hálás szívvel szereti az Atyát és tökéletesen bízik benne, a Szentlélekről is Ő beszél, mint Vigasztalóról, mint az Atya Lelkeről, a Lélek pedig Jézusról tesz bizonyosságot.

A Szentháromság mégis titok számunkra: egy Isten, aki háromféleképpen jelenik meg, három megkülönböztethető személyként, akik között nagyon szoros a kapcsolat. Ez lehetőséget ad számunkra, hogy Istent még jobban megismerjük, és a Szentháromságon keresztül még jobban megértjük, hogy Isten hogyan viszonyul hozzánk, hogy mennyire szeret bennünket, és hogy mi a terve velünk: hogy vele békességben, hálattal szívvel, Istenben és a teremtet világban gyönyörködve, az Ő dicsőségére egymást szeretve, Lelke vezetését követve éljük az életünket, amíg hazatérhetünk hozzá a mennyei hazába.

Móriczné Bátki Anna
b. lelkes, Pápai Ref. EM.



gyengédnek bizonyult a megbocsátó szeretetben és szerénynek az elért eredmények között.” Halála után felesége – a római katolikus Hencz Blanka – nagy összegű alapítványt tett férje emlékére az egyházmegyénél, melynek összegéből évente egy-egy példás magaviseletű és jeles előmeneteli pápai kollégiumi és nőnevelő intézeti diáknak kívántak támogatást nyújtani. Sirján – mely mai napig látogatható – törvénykönyvet kezében tartó nőalak szobra látható (37/1-2-15 sz. sir).

A Pápai Református Egyházmegye közöszsége Dr. Jókay-Ihász Miklós személyében választotta meg utódját, aki ezekkel a szavakkal emlékezett meg elődjéről a közgyűlés színe előtt: „A régi református kurtorok családjából származott Ő, abból a nemzetsegből, amelynek tagjai hosszú ge-

nerációkon keresztül szolgálták hazájukat és egyházukat; szolgálta Ő is mindkettőt, [...] Az egyházi tisztet viselő puritán magyar kálvinista világi férfi igazi mintaképe volt Ő, aki méltán például szolgálhat az egyetemes papság elvének az életben való megvalósítására. Az Ő emléke és példája az, ami engem elsősorban erősít új hivatásom betöltésében.”

Dr. Kulin Sándor 1916 és 1925 között, haláláig viselte a Pápai Református Egyházmegye gondnoki tisztét. Halálának századik évfordulóján szeretettel emlékezik egykori gondnokára a Pápai Református Egyházmegye közöszsége.

dr. Sárközi Gergely Antal
teológiai tanár, PRPA
levéltári munkatárs, DREL
lelképásztor (Noszlop és vidéke)



M. Craig Barnes: Életre szóló. A Heidelbergi Káté újrafelfedezése.

Kálvin János Kiadó, Budapest, 2017, 184 oldal.

A most általunk ajánlott könyv református örökségünk, a Heidelbergi Káté újrafelfedezésében segít bennünket. És hogy miért is van erre szükség? Azért, mert többet kell, hogy jelentsen számunkra egy egyszerű tan- könyvnél. Mert a Káté sokkal többről szól – a kötet címét idézve: egy életre szól! Ennek megértésében segít bennünket Barnes professzor könyve.

M. Craig Barnes amerikai presbiterianus teológus-lelképásztor a Princeton Theological Seminary-ban szerzett teológusi diplomát 1981-ben, majd ugyanebben az évben szentelték fel. Teológiai doktorátust 1992-ben

szerzett Chicagóban, John Mott-ról írt értékelésével az evangélikus teológus, Martin Marty témavezetésével. Ezt követően 2002-ig lelképásztorként szolgált, majd 2002-től a Pittsburgh-i teológián, 2012-től pedig alma materében, a Princeton Theological Seminary-ban tanított. 2023-ban nyugdíjba vonult, de még elvállalta a „Chestnut Hill Presbyterian Church” vezetését Pennsylvaniában. Számos könyv és tanulmány szerzője, nő, egy leány és két fiúgyermek édesapja.

Barnes professzor könyve Ódor Balázs fordításában jelent meg 2017-ben a Kálvin Kiadó gondozásában, puhatáblás kötésben,



Egyházi szolgálatának csúcára 1916-ban ért fel, amikor a Pápai Református Egyházmegye közönsége az ő személyében új egyházmegyei gondnokot választott, aki hivatalát először az 1923 nyarán leendő általános tisztújításig töltötte be. Bektatása, ünnepélyes eskütétele alkalmával Kis József esperes ezekkel a szavakkal köszöntötte újdonsült elnöktársát: „Köszgyűlésünk és egyházmegyénk közönsége nevében tiszteletteljesen üdvözlöm gondnoki széke elfoglalásakor: Egyházalkotmányunk szerint előkelő, szép nagy horderejű megbízatás e tisztség. A gondnok őráll az esperes mellett; nem kisebb felelősséggel, mint ez. Örálói éberségének ki kell terjednie az egyházi és iskolai élet egész mezejére. A legszorosabb értelemben vett lelki dolgokra is.”

Az újonnan megválasztott főgondnok az 2Péter 1,5-7 versei alapján fogalmazta meg programadó jelmondatát, mely a „tudomány, mértékletesség, türes” hármasságát jelentette az első világháború kellős közepén: „Erőm gyöngye, de megvan bennem a szilárd akarat, hogy egyházamat híven szolgáljam s ennek érdekeit tölem telhetőleg előmozdítsam.”

Egyházmegyei gondnokként majdnem egy évtizeden keresztül szolgált a legnehezebb időkben, hiszen az első világháború, különféle járványok, a Tanácsköztársaság, a trianoni döntés hatásai mind-mind megpróbáltatást jelentettek magyar reformátusságunk számára. Az 1923-as közegyházi tisztújítás alkalmával újfent gondnokká választották, méghozzá egyhangúlag. Egészsége azonban megpróbáltatott ezekben az időkben: szívbetegség győőrtte, melynek következtében 1925. július 5-én



Imádság

Szentháromság Istenünk! Magasztalás és dicsőség legyen háromszor is szent nevednek!

Úr Jézus Krisztus! Köszönjük, hogy megérteted velünk azt, hogy mennyiben teled számunkra nem veszteség kell legyen, hanem megtapasztalhatjuk annak áldását, hogy testben ugyan már nem vagy közöttünk, de ez nem azt jelenti, hogy végértvényesen elhagytál volna minket. Sőt! Áldáson dat, áldásaidat mindennap érezhetjük. Mert megígérted, hogy elküldöd a Lelket, és az ígéretedet be is teljesítetted.

Szentlélek Úristen! Köszönjük, hogy eljöttél, a tanítványokat betöltötted, és elindult valami, aminek mi is részesei lehetünk. Mert szeretnénk nemcsak emlékezni az azon a pünkösdőn történetekre, hanem szeretnénk átélni mi is, hogy betöltőd a mi szívünket, életünket is. Kérünk, jöjj, árássz el bennünket is. Munkálkodj bennünk! Munkásságod nyomán hadd értsük az ígét,

gyűljön világosság elménkben, szívünkben! Tüzeddel tisztogasd életünket! Adj életet, Örök Életet!

Szentháromság Isten! Legyen tiéd minden hódolat és magasztalás, mert csodálatos Istenünk vagy. Ugyan nem értünk mindent veled kapcsolatban, de hát hogyan fogadhatná be a mi véges gondolkozásunk a te végtelen lényedet? Mindazáltal megköszönjük mindazt, amit megérthetünk, magasztalunk mindazért, amit megtapasztalhatunk.

Imádkozunk magunkért és szeretetünkért, református egyházunkért, a te népedért, egész nemzetünkért, sőt az egész világért, melynek forrongó léteben nagyon is szükség van rád! Árássz ránk megtartó kegyelmedet! Hadd tölts be dicsőség az egész földet!

Ámen.

Fiistös Gábor
lelképásztor, Tápszentmúklós

Hangosan kiáltok Istenhez,

Istenhez kiáltok,
hogy figyeljen rám.

(Zsolt 77,2)

Éppen a szokásos havi nagybevásárlást intéztük, mikor csörgött a telefonom. Azt a kérést kaptuk, hogy feleségemmel közösen írjunk általunk megélt, Istennel kapcsolatos élményekről.

Sok dolgot értünk már meg együtt 30 év házasság alatt, de újságcikket még nem írtunk. Sem együtt sem külön. Mégis elvállaltam.

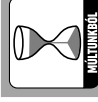
Volt idő, mikor hívtak bizonytságot tenni a hitemről, de nemet mondtam. Akadt kifogás bőven, nincs elég bátorságom, nem szeretek szerepelni, nem érek rá, ez magánügy. Később nagyon bántott, hogy megfutamodtam, és elhatároztam, ha hív-nak megyek.

Ha írni kell, írunk.

A boldog, gyermeki hitet a nagyszülőknak, példaként szolgáló gyülekezeti tagoknak köszönhetjük. A nagymamától tanult, közösen mondott imádságok, a Bibliából felolvasott történetek, a születésnapi, karácsonyi ajándékok mellé rendszeresen besomagolt keresztyén gyermek kiadványok. A hittanórák, karácsonyi versstanulások, házi istentiszteletek. A templomban a szimpatikus néni, bácsik, akik talán azért énekelnek olyan lassan, hogy ki lehessen találni az általunk nem ismert énekek következő szavát. Így alakult ki az Istenről, egyházzal alkotott képünk. Teljes biztonság, bizalom, öröm és tömény szeretet. Régen volt ez már, mégis meghatározó, életre szóló. Mivel kaptunk izelítőt abból a szeretetből, ami Istenből árad, nem érezzük be kevesebbel. Ha éppen nem érez-

szólítottalak, enyém vagy!” (Ézsaiás 43.1). Ezt hallottuk istentiszteleten, dicsőítésen, kaptuk igés kártyákon és áldás formájában is. Sokszor, hogy megértstük!

Innét kezdve kaptam erőit, alkalmassá tett szolgálatokra, merek bizonytságot tenni Róla, útmutatást kérni Tőle. Nem ülünk rózsaszínű felhőkön, vannak nehézségeink. Ezek között is halljuk a biztatást, hogy velünk van. Nem azt ígéri, hogy nem lesz soha semmi probléma, hanem, hogy velünk van, és ez éppen elég.



Tudomány, mértékletesség, türés

Száz éve hunyt el Dr. Kulin Sándor egyházmegyei gondnok

1925. július 5-én délután ¾6-kor a budapesti János-szinatoriumban hosszan tartó súlyos betegség után elhunyt *bánhegyesi* Dr. Kulin Sándor kúriai bíró, a Pápai Református Egyházmegye gondnoka. Tevékeny életének 61., boldog házasságának 31. évében járt, mikor a halál elragadta.

De ki volt Dr. Kulin Sándor? Tagadhatatlan, hogy nem a legismertebb alakja pápai egyházmegyénk történetének, holott hitével, odafigyelésével, gondoskodásával, szaktudásával csendesen munkálkodva sokat tett nem csak egyházmegyénkért, de egyházkerületünkért is. Családja ősi eredetű, Kulin bosnyák bántól származtatta magát. Birtokaik Ung, Borsod, Szatmár, Zemplén Bereg és Somogy vármegyékben voltak. Kulin Sándor 1864. augusztus 20-án született Jármban, a mai Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye területén. Szülei te-

A fiunk Budapestre költözött, nem jött haza minden hétvégén. Amikor vasárnap délben telefonált, hogy utazik, istentiszteleten volt, nézzük meg mi is interneten, mert hozzá szólt az Isten. Tudtuk, hogy ez is üzenet. Ne aggódjunk, vigyáz rá!

Idén mi is nagyszülőök leszünk! A családban ki-ki a saját maga által legjobbnak vélt jó szeretné átadni a születendő kisbabának. Mi azért imádkozunk, hogy Istent tudjuk megismertetni vele.

*Pócze Olivér
főgondnok, Táp*

kintetes Kulin Barnabás és Várady Kalmár Gizella földbirtokosok voltak. Jogi tanulmányokat folytatott, majd 1890-ben már Budapesten találjuk, ahol királyi törvénszéki aljegyzőként tevékenykedett.

Közegházi szolgálatot tudomásunk szerint először a belső-somogyi egyházmegyében teljesített. Kaposvári királyi ügyészként praktizált 1900 év végén, mikor – mindössze egyetlen szavazat különbséggel! – világi tanácsbírává választották Sárköz György barcsi szolgabíróval szemben. Kaposvári királyi főügyész helyettesként, majd budapesti táblabíróként, 1910-1911-ben tagja volt a csurgói református gimnázium igazgatótanácsának is. Az 1913-as tisztújítás alkalmával azonban alulmaradt Somogyban, de ugyanettől az esztendőől fogva előrelépve egyházkerületi világi tanácsbíróként segítette a kerület munkáját.